

בית הדין האזורי לעבודה חיפה

ק"ג 23-04-16870

14 נובמבר 2023

לפני כבוד השופט הבכיר, אסף הראל

נציגת ציבור (עובדים) - גב' יעל רון פנחסי

נציגת ציבור (מעסיקים) - גב' ענבל רוור

התובע

אחמד אלנג'יב

ע"י ב"כ: עו"ד ס' יונס

הנתבעת

כלל חברה לביטוח בע"מ

ע"י ב"כ: עו"ד ק' באבו

פסק דין

1. בתביעתו כאן, עותר התובע לחייב את הנתבעת לשלם לו פיצוי מכח שני כיסויים ביטוחיים בהם בוטח אצל הנתבעת: האחד, נספח 389 – השלמת חלף לתאונה. השני, נספח 539 – נכות עקב תאונה. הנתבעת מכחישה את טענות התובע וטוענת כי התביעה התיישנה. בפסק דין זה נכריע בטענת ההתיישנות שהעלתה הנתבעת.

2. על התשתית העובדתית הבאה לא היתה מחלוקת. בהתאם לתשתית עובדתית מוסכמת זו, התובע יליד 1967 ושימש כעורך דין בעיסוקו עד יום 29.12.2010. הוא בוטח על ידי הנתבעת בפוליסת ביטוח שכללה את הנספחים הבאים: נספח 389 – השלמת חלף לתאונה; נספח 539 – נכות עקב תאונה; ונספח 855 – "הכנסה בטוחה פלוס בפרמיה משתנה (פיצוי ושחרור)". ביום 29.12.2010 אושפז התובע בבית חולים העמק לאחר אירוע לב. מאז 29.12.2010 לא חזר התובע לעבוד והוא מוגדר על ידי המוסד לביטוח לאומי ככזה שזכאי לקצבת שירותים מיוחדים. הנתבעת שילמה לתובע מכוח נספח 855 פיצוי חודשי בגין אבדן כושר עבודה וכן פיצוי חד פעמי בגין תוספת סיעוד.

בית הדין האזורי לעבודה חיפה

ק"ג 23-04-16870

3. לאחר שנתנו את דעתנו לכלל טענות הצדדים ולכלל החומר שבתיק, באנו לכדי מסקנה כי יש לקבל את טענת ההתיישנות שהעלתה הנתבעת. לאור זאת, יש לסלק את התביעה על הסף.

התביעה לפיצוי לפי נספח 389 – השלמת חלף לתאונה

4. כעולה מנספח 389 (העתק צורף לכתב ההגנה), מדובר בפוליסה לביטוח מפני תאונה אישית שגרמה למבוטח אבדן כושר עבודה מלא להמשיך בעיסוק או במקצוע שבו עסק לפני התאונה. היא מקנה למבוטח, בהתקיים התנאים הקבועים בפוליסה, פיצוי כספי מירבי בגין תקופה שמתחילה ביום השמיני לאי הכושר לעבודה וסיומה עד תום שלושה חודשים מיום הפגיעה. בין יתר תנאי הפוליסה נכללת תניה לפיה תקופת ההתיישנות של תביעה לתגמולי ביטוח היא שלוש שנים לאחר קרות מקרה הביטוח (סעיף 10 לנספח 389). לאור זאת, יש לקבוע שנספח 389 הוא פוליסת ביטוח לתשלום פיצוי חד פעמי, ולא לתשלום של פיצוי עתי.

5. עילת התביעה לפי נספח 389 קמה לתובע עת שאיבד לטענתו בצורה מלאה את כושרו לעבוד בעקבות תאונה. התובע טוען כי ארעה לו תאונה – כהגדרת מונח זה בנספח 389 – ביום 28.12.10 (סעיף 7 לכתב התביעה המתוקן). כעולה מחוות הדעת הרפואית שהגיש התובע (נספח 5 לכתב התביעה – חוות דעת מיום 23.5.21 של פרופ' שאול עטר, מומחה לקרדיולוגיה ורפואה פנימית), בתאריך 29.12.10 נפגע מוחו של התובע בצורה קשה. אין שם, וגם לא בכתב התביעה, טענה שכושר העבודה של התובע אבד בצורה מלאה במועד כלשהו שאחרי 29.12.10. אין מחלוקת עובדתית שמאז 29.12.10 לא שב התובע לעבוד והוא מוגדר על ידי המוסד לביטוח לאומי ככזה שזכאי לקצבת שירותים מיוחדים. התוצאה היא שאת תקופת ההתיישנות יש למנות החל מיום 29.12.10. תקופת ההתיישנות להגשת תביעה לפי נספח 389 היא שלוש שנים מהמועד בו קמה עילת התביעה (סעיף 31 לחוק חוזה הביטוח, התשמ"א - 1981) (להלן – **חוק חוזה הביטוח**). תקופה זו הסתיימה ביום 28.12.13. במקרה כאן, התביעה הוגשה בתאריך 13.4.23. מועד זה חל לאחר שחלפה תקופת ההתיישנות ומשכך עילת התביעה התיישנה.

בית הדין האזורי לעבודה חיפה

ק"ג 23-04-16870

6. אין מקום לקבל את טענות התובע ככל שאלה נסמכות על סעיף 11 לחוק ההתיישנות, התשי"ח – 1958 (להלן – **חוק ההתיישנות**). רעייתו של התובע מונתה כאופטרופוס עליו בחודש 1/11 (נספח 1 לטיעון התובע). היא טוענת שרק בשנת 2020 לאחר ייעוץ משפטי הבינה שהאירוע מיום 29.12.20 עונה להגדרת "תאונה" (תצהיר הרעיה - נספח 3 לטיעון התובע). גם אם נקבל טענה זו, לא יהיה בה כדי להאריך את תקופת ההתיישנות. זאת מאחר ואין טענה של הרעיה שלא היתה מודעת לעובדות המקימות את עילת התביעה (סעיף 11 סיפה לחוק ההתיישנות). העובדה שרעיית התובע קיבלה לטענתה רק בשנת 2020 ייעוץ משפטי בנוגע לפרשנות שיש לתת לעובדות אלו – לא מאריכה את תקופת ההתיישנות. יצוין כי כבר בחודש 3/11 פנתה האופטרופוס, באמצעות באי כח התובע, לנתבעת בדרישה לתשלום פיצוי לפי הפוליסה (נספח 1 לתגובת הנתבעת), כך שכבר אז היה צריך להיות לה – ולו כאופטרופוס סביר - קצה חוט בנוגע לשאלה האם קיימת עילת תביעה או לא (סעיף 8 לחוק ההתיישנות).

7. נספח 389 אינו ביטוח חיים, מחלות ואשפוז וגם אינו ביטוח סיעודי, ומשכך תקופת ההתיישנות המוארכת של חמש שנים, הקבועה בסעיף 31 לחוק חוזה הביטוח, לא חלה כאן. גם אם היינו קובעים שמדובר בביטוח מסוגים אלה, חלפה כבר התקופה האמורה של חמש שנים עוד טרם שהוגשה התביעה. יצוין שממילא הוראה זו של תקופת התיישנות של חמש שנים שבסעיף 31 לחוק חוזה הביטוח לא חלה על המקרה כאן, שכן חוזה הביטוח נכרת לפני 25.11.20 (סעיף 2 לכתב התביעה; חוק חוזה הביטוח (תיקון מס' 11), התשפ"א – 2020).

8. הנתבעת רשאית היתה להעלות בכתב ההגנה טענת התיישנות בכל הנוגע לתביעה לתשלום פיצוי לפי נספח 389. זאת מאחר ובהתכתבות שניהלה עם התובע, שם דחתה את דרישתו לשלם לו פיצוי על פי נספח 389, ציינה במפורש, בין היתר, שתקופת ההתיישנות של תביעה לתגמולי ביטוח היא שלוש שנים מיום שקרה מקרה הביטוח; וכי "תשלום משנת 2012 כבר לא עומדים בכלל ההתיישנות" (סעיפים 3-4 במכתב הנתבעת מיום 16.11.22 – נספח 4 לכתב התביעה).

בית הדין האזורי לעבודה חיפה

ק"ג 23-04-16870

התביעה לפיצוי לפי נספח 539 – נכות עקב תאונה

9. כעולה מנספח 539 (העתק צורף לכתב ההגנה), מדובר בפוליסה לביטוח מפני תאונה אישית שגרמה למבוטח נכות תמידית – בין מלאה ובין חלקית. היא מקנה למבוטח, בהתקיים התנאים הקבועים בפוליסה, זכות לקבל מהנתבעת פיצוי כספי תוך 30 ימים מעת שהנתבעת תקבע את שיעור נכותו התמידית של המבוטח. תנאי הפוליסה קובעים, בין היתר, חובה על המבוטח להודיע בכתב לנתבעת על מקרה התאונה תוך 30 ימים מעת שהתרחשה ולספק לנתבעת את כל המסמכים הנדרשים לבירור מקרה התאונה; וכי בכל מקרה אלה לא יבוצעו לאחר חלוף שלוש שנים ממועד קרות התאונה. לאור זאת, יש לקבוע שנספח 539 הוא פוליסת ביטוח לתשלום פיצוי חד פעמי, ולא לתשלום של פיצוי עתי.

10. עילת התביעה לפי נספח 539 היא המועד בו נגרמה למבוטח נכות תמידית עקב תאונה. התובע לא טוען שנכות זו התגבשה במועד מאוחר ליום 29.10.10, המועד בו - לפי חוות דעת המומחה הרפואי מטעם התובע – נפגע מוחו באופן קשה. אין מחלוקת עובדתית שמאז 29.12.10 לא שב התובע לעבוד והוא מוגדר על ידי המוסד לביטוח לאומי ככזה שזכאי לקצבת שירותים מיוחדים. התוצאה היא שאת תקופת ההתיישנות יש למנות החל מיום 29.12.10. תקופת ההתיישנות להגשת תביעה לפי נספח 539 היא שלוש שנים מהמועד בו קמה עילת התביעה (סעיף 31 לחוק חוזה הביטוח). תקופה זו הסתיימה ביום 28.12.13. במקרה כאן, התביעה הוגשה בתאריך 13.4.23. מועד זה חל לאחר שחלפה תקופת ההתיישנות ומשכך עילת התביעה התיישנה. גם כאן, מהטעמים שפורטו לעיל, אין לקבל את טענת התובע בדבר תחולת סעיף 11 לחוק ההתיישנות בשל כך שמונתה לו אפוטרופוס.

11. טרם הגשת התביעה לא פנה התובע לנתבעת בדרישה לתשלום פיצוי לפי נספח 539 (סעיף 2 לכתב ההגנה). התובע לא טוען אחרת ובמכתבי הנתבעת שצרף לכתב התביעה אין אזכור לדרישה מטעמו לפיצוי לפי נספח 539. בנסיבות אלו, לא היתה הנתבעת מוגבלת בטענות ההגנה שיכולה היתה להעלות בכתב ההגנה בכל הנוגע לתביעה לתשלום פיצוי לפי נספח 539, לרבות העלאת טענת ההתיישנות.

בית הדין האזורי לעבודה חיפה

ק"ג 23-04-16870

התשלום ששולם לתובע לפי נספח 855 ונפקותו לטענת ההתיישנות שהעלתה הנתבעת

12. אין מחלוקת שהנתבעת שילמה לתובע, מכח נספח 855, פיצוי חודשי בגין אבדן כושר עבודה וכן פיצוי חד פעמי בגין תוספת סיעוד. אנו קובעים שאין בכך ללמד שהנתבעת היתה מנועה מלהעלות בכתב ההגנה טענת ההתיישנות בכל הנוגע לתביעה לתשלום פיצוי מכח נספחים 539 ו- 389.

13. כעולה מנספח 855 (העתק צורף לטיעון הנתבעת) מדובר בביטוח מפני מקרה של נכות - עקב מחלה או תאונה - הגורמת לאבדן מוחלט של כושר העבודה של המבוטח. בהתקיים תנאי הפוליסה, זכאי המבוטח לתשלום של פיצוי חודשי במשך תקופת הביטוח הקבועה בפוליסה. כמו כן, ככל שהמבוטח הפך לבעל צורך סיעודי, בנוסף לאבדן כושר העבודה המלא, יהיה זכאי לפיצוי חודשי נוסף או לתשלום פיצוי חד פעמי. לאור זאת, בשונה מפוליסות הביטוח בנספחים 389 ו- 539, נספח 855 עוסק בפיצוי עתי של אבדן כושר עבודה ובפיצוי עתי או חד פעמי במקרה של מבוטח שנהפך לבעל צורך סיעודי. יוטעם שהפוליסה לא דורשת שהמבוטח יהפוך לבעל צורך סיעודי במועד בו איבד את כושרו המלא לעבודה, כך שתיתכן אפשרות שהזכאות לפיצוי נוסף בשל הצורך הסיעודי תקום במועד מאוחר למועד בו אבד כושר העבודה המלא. הצדדים לא פירטו בטיעוניהם מתי הגיש התובע לנתבעת דרישה לתשלום פיצוי לפי נספח 855 ואף לא מתי בוצע תשלום של פיצוי כזה. ממכתב הנתבעת מיום 8.9.22 (נספח 4 לכתב התביעה) עולה שהנתבעת אישרה בחודש 9/22 המשך תשלום כזה לתקופה 12/20-12/21. מכאן ניתן להסיק כי מדובר בפיצוי ששולם בכמה מועדים שונים. עצם העובדה שהנתבעת אישרה לתובע, בכמה מועדים שונים, תשלומי פיצוי אבדן כושר עבודה לפי נספח 855, לא מלמדת שהנתבעת ויתרה בשלב כלשהו על הוראת ההתיישנות בקשר לנספחים 389 ו- 539. זאת מאחר ונספח 855, מעצם טיבו ככזה המעניק זכות לפיצוי עתי, יכול להביא לכך שהנתבעת תאשר תשלומים על פיו לתקופות קצובות ואז תאריך אותן בהתאם למצבו הרפואי וכושר העבודה של המבוטח. כך עשתה הנתבעת במקרה של התובע (ראו למשל מכתבה מיום 8.9.22 – נספח 4 לכתב התביעה). גם תשלום הפיצוי הנוסף בשל צורך סיעודי, אינו מלמד שהנתבעת ויתרה על תקופת ההתיישנות, שכן נספח 855 מאפשר לפצות במקרה כזה גם אם התרחש במועד מאוחר למועד בו אבד כושר העבודה המלא (ראו מכתב הנתבעת מ- 16.11.22 - נספח 4 לכתב התביעה). בכך, שונים תנאי נספח 855 מתנאי נספחים 389 ו- 539, ואין להקיש מצורת תשלום הפיצוי לפי נספח 855 על תקופת ההתיישנות בכל הנוגע לנספחים 389 ו- 539. עצם העובדה שהנתבעת אישרה

בית הדין האזורי לעבודה חיפה

ק"ג 23-04-16870

תשלומים לפי נספח 855 במועדים שונים, לא מלמדת על כך שהסכימה שתוגש לה תביעה לפיצוי לפי נספחים 389 ו- 539 במועדים שלאחר חלוף תקופת ההתיישנות. כך גם לא העובדה שאישרה תשלום פיצוי בשל צורך סיעודי לאחר חלוף שלוש שנים ממועד התאונה הנטענת. זאת ועוד, גם אם הסכימה הנטבעת לותר על תקופת ההתיישנות בקשר לתביעה לפי נספח 855, רשאית היתה לעמוד על טענה זו בקשר לתביעה לפי נספחים 389 ו- 539 שכן מדובר בביטוחים שונים. מעבר לכך, גם אם שולמו לתובע תשלומים לפי נספח 855 תוך שהנטבעת לא עומדת על טענת ההתיישנות, אין בכך הודאה שלה - שהיא מפורשת ובכתב - בזכות התובע לקבל תשלומים לפי נספחים 389 ו- 539 למרות שחלפה תקופת ההתיישנות (סעיף 9 לחוק ההתיישנות; ע"א (מחוזי חי') 4127/96 מלכה נ' "הדר" חברה לביטוח (9.2.1997)).

סיכום

14. מאחר והתביעה התיישנה, יש לדחותה על הסף מטעם זה (סעיף 2 לחוק ההתיישנות). אין צו להוצאות.

15. לצדדים מוקנית, תוך 30 ימים מעת שיומצא להם פסק דין זה, זכות לערער עליו בפני בית הדין הארצי לעבודה בירושלים.

ניתן היום, א' כסלו תשפ"ד, (14 נובמבר 2023), בהעדר הצדדים ויישלח אליהם.

אסף הראל
אסף הראל, שופט בכיר

גב' ענבל רוור
נציגת ציבור (מעסיקים)

אסף הראל
אסף הראל, שופט
בכיר

גב' יעל רון פנחסי
נציגת ציבור
(עובדים)

